

ЩЕ РАНО ТІШИТИСЯ УСПІХАМИ

— Не можна бути хорошим вчителем, не оволодівши майстерністю лектора, пропагандиста, керівника художньої самодіяльності. — говорила Неля Черняхова. — І доказом тому — листи наших недавніх випускників.

Як же студенти віддають заняття факультету громадських професій? Незадовільно. На відділі пропагандистів — агітаторів записалися 130, а закінчили його тільки 75 юнаків і дівчат. Старшкурники, ці, так би мовити, завтрашні вчителі, особливо стороняться цих справ. Мовляв, нас краще не турбуйте.

Педагогічна практика ще й ще раз переконає в тому, що майбутній вчитель, який не бере участі в наукових і технічних гуртках, художній самодіяльності, громадській роботі, стає безпорадним в школі, постійно відчуває недоволення своєю роботою. А якщо студент активно виступає на заняттях гуртка політосвіти і диспутах, практично вчиться володіти своєю мовою, йому набагато легше буде проводити виховну роботу з учнями в позаурочний час, організувати бесіди і лекції серед населення.

Пробуємо сил виявилася для студентів тривала поїздка в Устинівський район. Юнаки і дівчата не тільки подавали серйозну допомогу колгоспникам у збиранні кукурудзи, але й виступали перед трудівниками полів і ферм з лекціями, бесідами, концертами. Як підкреслила в своєму виступі Люба Галалюк, ще жодного року не організувалося так вміло змагання між групами. Перше місце заслужено присудили факультету початкових класів. Роботою студентів були задоволені в кожному колгоспі району.

Промовці піднімали також побутові питання, критикували прогалини в спортивній роботі, говорили про низький рівень художньої самодіяльності. Виступило 14 чоловік, в тому числі секретар партбюро інституту В. М. Чикин, проректор по учбовій частині А. П. Бойчук, секретар обкому комсомолу О. Ф. Мальованний. В роботі конференції також взяли участь секретарі обкому комсомолу О. С. Ткаченко, Т. П. Лашевська.

Конференція обрала новий склад комітету. Відбулося організаційне засідання новообраного комітету комсомолу. Секретарем обрано Анатолія Ніцю.

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання VI № 139 (646)

Неділя, 18 листопада 1962 р.

Ціна 2 коп.

Перевиконала своє річне зобов'язання доярка колгоспу імені Суворова Бобринецького району Люба Бойко. При зобов'язанні 2100 літрів від кожної із 17 корів вона надоїла по 2200 літрів. На знімку: Любов БОЙКО. Фото В. КОВПАКА.

НА ЧЕСТЬ ДНЯ АРТИЛЕРІЇ

РАДЯНСЬКИЙ народ і його Збройні Сили урочисто відзначають 18 листопада День артилерії. На підприємствах, в установах і учбових закладах Москви на честь традиційного свята проводяться доповіді і лекції про славу історію вітчизняної артилерії, про героїчні подвиги захисників Батьківщини в роки громадянської і Великої Вітчизняної воєн.

Фонд центрального музею Радянської Армії поповнився новим експонатом — 76-міліметровою гарматою № 135. Ця грізна зброя була в складі батареї, якою в роки минулої війни командував артилерист гвардії лейтенант Т. А. Сичова. За видатні героїчні подвиги вона нагороджена багатьма орденами і медалями Радянського Союзу.

Міністр оборони СРСР Р. Малиновський у своєму наказі палко поздоровив ракетників і артилеристів, працівників ракетної і артилерійської промисловості з Днем артилерії.

ПРО ТЕ, що три групи виступили ініціаторами змагання в педагогічному інституті швидко стало відомо всім. Треба віддати належне членам комітету комсомолу. Вони зробили немало, щоб заклик груп III «А» факультету початкових класів, IV «В» фізмату і IV «Б» факультету фізичного виховання був підхоплений на всіх курсах. І це змагання до деякої міри активізувало комсомольську роботу у вузі, поліпшило успішність і дисципліну. Але тільки до деякої міри. На цьому першим наголосив у відповіді на звітні виборні конференції секретар інститутського комітету комсомолу Анатолій Ніцю.

У свій час майже кожна група розробила свої зобов'язання. Я пригадую ці листочки — акуратно і абияк заповнені, художньо оформлені або просто поділені на графі. Крім розп'яватих формулювань, в них стояли й хороші, конкретні зобов'язання. І, тим більше, прикро було почути делегатів конференції, що багато комсомольських груп свого слова не дотримали.

Третью- і четвертокурсники фізмату обіцяли довести успішність до ста процентів. Добились вони цього? Ні. Деякі студенти досі не ліквідували академзаборгованості. Комсомольська організація факультету бралася виготовити наочні посібники по математиці для підшефної Обознівської школи, взяти шефство над вечірньою школою № 3, добитися зразкового санітарного стану в аудиторіях. Та не знають фізматівці цінні своїм словам, довелось їм вислухувати на конференції гіркі докори.

Ще більш неприємна прикрийсть трапилася з одним із ініціаторів — IV «В» групою фізико-математичного факультету. Колектив претендував на перше місце, особливо по успішності. Після зимової сесії в групі були хороші показники. Зате після літньої все було зіпсоване — три незадовільних оцінки. Ще нижче скоїлася група III «А» факультету початкових класів. Ці приклади з обуренням навів делегат конференції Валерій Крамаренко.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

Літня сесія дала по інституту в цілому меншу кількість нествігалих у порівнянні з попередніми сесіями, зате зменшилась і кількість відмінників, особливо на фізматі і факультеті фізичного виховання. Так що досягнення комсомольських бюро і групкомсоргів якщо і є, то не такі вже й великі, щоб можна було спочивати на лаврах.

До речі, про факультет фізвиховання. В доповіді прямо було вказано, що він продовжує тримати першість по кількості персональних справ. Тут і поведінка хвибує, і пропусків занять багато, і успішність залишає бажати кращого.

Делегати конференції детально зупинились на громадській роботі студентів, аналізували діяльність факультету громадських професій.

НОВИНИ

ВІДКРИТО КНИГАРНЮ

В МІСТІ Знамянці відкрито нову книгарню. Вона має три великих зали: для продажу літератури, школярсько-письмових товарів і зал передплатних видань. В магазині вільний доступ до книжкових полиць. Зал продажу літератури має багато відділів. Покупці мають можливість придбати книги з питань політики, техніки, сільського господарства, твори художньої літератури.

А. ЩЕРБА, персональний пенсіонер, позаштатний інспектор книжкової торгівлі.

Багато кілометрів пройдять щодня по сопках і зарослях прикордонники Н-ської молодіжної застави на Сахаліні Іван Куракін і Олександр Колесников. В недалекому минулому О. Колесников працював трактористом в Читинській області, а І. Куракін — слюсарем в місті Котельнич Кіровоградської області. На кордоні вони обоє не принізили своєї гідності і стали вмілими слюсарями, відмінниками бойової і політичної підготовки. На знімку: Іван КУРАКІН і Олександр КОЛЕСНИКОВ в дозорі на березі Охотського моря. Фото Ю. МУРАВІНА. Фотохроніка ТАРС.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ КОНКУРСУ

КОЛИ комітет комсомолу заводу «Червона зірка» підбив підсумки цьогорічного конкурсу молодих раціоналізаторів, то список переможців відкрився призначенням Георгія Алейніченка.

Цього невтомного винахідника знають на заводі, як людину безперервних шукань. Біографія у юнака проста, як у багатьох його ровесників. Навчався у Кіровоградському машинобудівному технікумі, вивчав ливарне виробництво. Після чотирьох років одержав диплом з відзнакою і призначення в інструментальний цех «Червоної зірки». Та з навчанням не покінчив — Георгій поступив на вечірнє відділення політехнічного інституту.

Невтомно працює Алейніченко над удосконаленням виробничих процесів, вишукує про-

сті і ефективні рішення. Тільки у нинішньому році він подав 46 раціоналізаторських пропозицій. Дев'ять з них вже впроваджено у виробництво. Це дало до п'яти тисяч карбованців економії. Його пропозиції по розміщенню деталей на модельній плиті, по зміні конструкції і полегшенню деталей та інші приносять величезну користь виробництву.

Зараз інженер-конструктор відділу головного технолога закінчує вечірній інститут і, мабуть, знову одержить диплом з відзнакою. А у вільні години, яких у нього не так-то вже й багато, Георгій віддається вивченню англійської мови.

Вечерні заповнені пошуками і перемогами життя двадцятидвохрічного інженера.

А. ЗАМКОВИЙ.

З ОСТАНЬОЇ ПОШТИ

ЗАКВІТЧАЄМО ЗЕМЛЮ САДАМИ

ВСІ ми любимо свій рідний Кіровоград. Приємно в літній час відпочити в його тишних парках, приміських лісових масивах, сосновому бору, на пляжах.

Але в місті ще мало зелених насаджень, особливо фруктових дерев. На вулицях і парках рідко де зустрінеш яблуно, грушу, вишню.

Що ми можемо зробити для того, щоб перетворити Кіровоград в місто садів? — звернулася голова піонерської дружини Ніла Федорова до піонерського активу Кіровоградської середньої школи № 24.

Голови піонерських загонів Наташа Чурбанова, Люба Цілуйко, Іван Розумов, Едік Домов, Віктор Ащенко, ланкові Люба Орлова, Наташа Ярова, Люда Журавльова вносили свої пропозиції, побажання.

— Кожен піонер, учень школи збере насіння яблук, груш, вишень, абрикос та інших фруктових порід.

— Давайте створимо шкільну фруктових дерев. Окультуємо їх і в приміській зоні посадимо піонерський сад.

— Своїми силами виростимо 40 тисяч фруктових дерев.

— Організуємо «зелений патруль» по догляду за фруктовими і декоративними деревами.

— В кожному подвір'ї міста свого мікрорайону посадимо фруктові дерева, квіти.

Про свої плани і розповіла по Кіровоградському обласному радіо голова піонерської дружини Кіровоградської середньої школи № 24 Ніла Федорова. Вона звернулася по радіо до всіх піонерів області:

— Юні друзі! Створимо в кожному місті, в селах піонерські сади.

Цінний почин юних піонерів Кіровоградської середньої школи № 24 повинні підхопити всі школи Кіровоградщини.

По країні рідній

70 екскаваторів і 50 комплектів навісного устаткування понад план — такий трудовий подарунок Батьківщині на честь чергового Пленуму ЦК КПРС від колективу Київського заводу «Червоний екскаватор».

На Єнакіївському металургійному заводі бригада прокатників, очолювана А. А. Гусаковим, вирішила до дня відкриття Пленуму ЦК КПРС дати додатково до раніше випущених трьох ешелонів надпланового прокату ще 200 тонн продукції для сільського господарства.

Тваринники колгоспу імені Мічуріна Кірово-Святшинського району тепер щодня надоють по 2 центнери молока на кожні 100 гектарів угідь. З початку року тут одержано по 679 центнерів молока на сто гектарів угідь.

На фермах колгоспів і радгоспів Білорусії діє близько 2,500 доїльних агрегатів. Установки, в основному «ялінка», є на кожній четвертій молочної фермі. Монтується на фермах перші доїльні агрегати «карусель».

Колектив Алтайського заводу тракторного електроустаткування видав понад план більш як 15 тисяч карбюраторів і 7 тисяч генераторів.

Стала до ладу перша черга Рубцовського заводу тракторних запасних частин. Підприємство щороку випускатиме до 8 мільйонів ланок гусениць трактора.

В Дагестані вже електрифіковано 330 колгоспів.

На кінець року електроенергію одержать ще 40 колгоспів республіки.

В Ленінграді щодня споруджується понад 100 квартир. Половину з них будівельники споруджують з конвейєрів домобудівних комбінатів. З початку року здано під заселення понад мільйон квадратних метрів житлової площі.

За роки семирічки винахідники і раціоналізатори країни внесли близько 14 мільйонів пропозицій. З них понад 9 мільйонів впроваджено в народне господарство.

Студія «Мосфільм» випустила широкоекранний фільм «Молоде—зелене». Він розповідає про душевну красу радянської людини. Кінокартину поставив режисер К. Воїнов за однойменною повістю О. Рекемчука.

(РАТАУ).

ДОБРЕ СТАРТУВАЛИ загони тімурівців

Подивіться на фото. Як збуджені, радісні обличчя цієї дівчини!

— Славно попрацювали цим року мої подружки, — говорить ланкова колгоспу імені XXI з'їзду КПРС Вільшанського району Раїса Єнева.

Дійсно, ланка, яку шостий рік очолює Раї, добивається чудових успіхів. На площі 46 гектарів вирощено по 450 центнерів цукрових буряків на круг. Понад 20 тисяч центнерів цукрової сировини відвантажила ланка Раїси на Йосипівський приймальний пункт.

— Це і є наш трудовий молодіжний дар рідній Вітчизні, — заявляють усі двадцять членів ланки.

На знімку: ланкова Раїса ЄНЕВА.
Фото І. ГРИВИ.

— Давайте укладемо договір на змагання, — запропонували учні 10 «б» класу членам комсомольсько-молодіжної бригади механічного цеху ремонтного заводу об'єднання «Сільгосптехніка». Молоді робітники охоче погодились.

Визначили пункти договору. Основні з них — відмінне навчання, висока дисципліна, комуністичне ставлення до праці, турбота про товаришів, взаємодопомога. Два колективи — робітничий і учнівський — почали частіше збиратися разом. Зустрічі тепер відбуваються не тільки під час урочистих заходів та у виробничій обстановці (наші учні проходять практику на цьому підприємстві). Вільний час друзі теж нерідко проводять гуртом.

УЧНІ ЗМАГАЮТЬСЯ З РОБІТНИКАМИ

А оце якось домовилися влаштувати спільний недільник на заводі. Зібралися на вісім годин ранку, прийшли всі, як один. Кілька годин дві комсомольські групи навели порядок у механічному цеху: чистили верстати, витирали пил, підмітали. Учні залишилися задоволені. Ще б пак, вони відчули себе господарями на заводі, старались зробити все якнайкраще.

Комсомольці намітили со-

бі плани на майбутнє: разом обговорювати кінофільми, проводити читачькі конференції, вечори, екскурсії, недільники. Спільні заходи ще більше зближать наших старшокласників з молоддю заводу, зроблять виховну роботу цікавою і дохідливою.

Т. ГОНЧАРОВА,
секретар парторганізації середньої школи № 8.
м. Кіровоград.

ВСЕ ПОЧАЛОСЬ раною весною. Якоюсь Павло Карауш ненаарком почував у конторі колгоспу розмову голови правління з агрономом.

— Час не чекає. Деревця треба саджати, а то пропадуть. Вісім тисяч — це не жарт...

— Розумію, Митрофановичу, — погодився голова. — Та що я можу вдіяти? Не вистачає людей. Порадяться бригадирам.

Про цю розмову стало відомо піонерам. «Давайте ми візьмемось. Хіба ж такий колгоспний сад виросте!», — запропонувала піонервожата.

Через два дні більше ста школярів прийшли на ділянку, відведену для саду. Одні копали ямки, інші носили саджанці, треті в бочках підвозили воду. Раз по раз чулися то тут, то там жарти. Веселий сміх дзвенів у теплому весняному повітрі. Загони змагалися — хто більше. Чотири дні трудилися юні ленінці. І ось на 12 гектарах зазеленіли фруктові деревця.

Так само запально зявлялися діти заготовляти металолом. Між ланками і загонами організували змагання. Назвали контрольні цифри зобов'язань. Потягнувшись до школи візкі з іржавими ліжками, пом'ятими відрами, каструлями. Голя заліза зростала. Через

деякий час дружина імені Валі Котика відрепортувала: «Для будівництва нафтопроводу «Дружба» звано 17 тонн металевого брухту».

Інші піонери-тімурівці використовували вільний час, щоб попрацювати в шкільній майстерні. Там шось зосереджено стругали, пиляли, клеїли. А через деякий час «з конвейера» зійшли готові іграшки для колгоспних ясел та учнівські столи для лабораторій. Близько ста різних іграшок, двадцять столів — такий результат праці юних умільців.

Настало літо. В школі припинилися заняття. Здавалося б, не зможуть тепер часто збиратися піонерські загони. Але ж ні, не припинилась їх діяльність. Штаб юнихтімурівців віддавав розпорядження, і загони сумлінно виконували накази.

Одного разу, повертаючись від річки, Галя Северин звернула увагу на посіви коріандра. Зупинила свій велосипед, пріслала до рядочків. Сходи були чудовими, але серед тендітних ростюнок тягнулися вгору молоді падалиші соняшники. «Ач, як плутуть, вологу з землі тягнуть. Скільки шкоди від них. Треба доповісти в штаб».

Штаб терміново оголосив всім: «Збір на березі Інгулу, біля старого млина». Менше як через годину піонери були в призначеному місці. Мовчки вислухали повідомлення начальника штабу. Невдовзі на посівах коріандра замінотіли сині і рожеві майки хлопчиків, а то й просто загорілі спини. Врожай цінної культури було врятовано.

Багато, дуже багато доб-

рих справ роблять юнітімурівці с. Лозоватки. Недавно дізналися, що у вчительки-пенсіонерки Марії Василівни Андоньєвої вихала дочка. Стара жінка залишилася сама, їй важко поратися вдома. І ось прийшли на поміч: викопали картоплю на городі, кожного ранку приносять воду, рубають дрова.

— Дякую, дякую, мої любі, — не раз говорила Марія Василівна дітям, і ті бачили, як в її очках блискали росинки сліз.

...Осінь. День врожаю. Звітують піонери-тімурівці. Вони виростили непоганий врожай кукурудзи на 15-гектарній ділянці, відведеної колгоспом імені 40-річчя КПУ. 50 — 60 центнерів зерна з гектара — хіба це мало? Правління артілі щиро подякувало юним за допомогу.

В один із днів листопада дзвінка піонерська пісня залунала на фермі № 1. В гості до доярок прийшли «артисти» в піонерських галстуках. Концерт вдавися на славу. Були й пісні, і танці, навіть сатиричні вірші. Ну як не аплодувати?

— Частіше приходьте до нас. Бажанийми гостями завжди будете! — напучували на прощання жінки.

Майже кожного дня піонерські загони вирушають в розвідку. В зонах їх дії — безліч цікавих справ, треба тільки вміти бачити, не бути білоручками. Який із загонів вище переможцем у змаганнях на честь 60-річчя КПРС? Хто завоює першість? На старті взяли всі хороші розгін. Так і тримати його до фінішу.

І. СТАРОДУБЦЕВ.
Компانیївський район.

БУДІВНИЦТВО ЗАТЯГУЄТЬСЯ, перевитрати зростають

ПОНАД два роки триває будівництво Долинського цукрового заводу. Сьогодні вже колгоспи й радгоспи довколишніх районів планують посівні площі з таким розрахунком, щоб у наступному сезоні цукроваріння забезпечити цей гігант, що перероблятиме за добу до 50 тисяч центнерів буряків, потрібну кількість сировини.

Отже, до пуску заводу залишається менше року. Щоб уявити той розмах робіт, який належить ще виконати, досить сказати, що з коштів, відпущених на будівництво заводу, на сьогодні використано лише четверту частину.

Був час, коли керівники будови скаржилися на нестачу будівельних матеріалів, обладнання, на брак робочих рук. Тепер все це є. Постачальники, наприклад, останнім часом настільки щедрі, що буквально завалили будівельний майданчик необхідним устаткуванням, матеріалами. І все ж темпи робіт залишаються низькими, тут все ще вважається досягненням, якщо виконання місячного виробничого завдання сягне за половину.

Основна причина таких кволих темпів в тому, що роботи ведуться за методом: будуємо, руйнуємо і потім знову будуємо.

Тиждень трудилася на другій промисловій ділянці бригада монтажників О. Іваненка. Вона встановлювала сім двадцятитонних колон. Навчені гирким досвідом, робітники не раз зверталися до прораба, майстра, начальника ділянки з проханням перевірити, чи правильно виконуються роботи.

— Так, добре, продовжуйте, — чули у відповідь. Коли ж все було закінчено, коли почали вмощувати перекладини, виявили, що колони завищені на триста міліметрів. Отже, все треба заново переробляти.

На цій же ділянці бригада Петра Хмільєвського встановлює обладнання. Ось двоє робітників закріплюють на фундаменті насосну установку. А поруч один з таких насосів знімають, розбивають фундамент. Чому? Фундамент виявився зміщений майже на півметра.

— Он і там все доведеться ламати, переробляти, — говорить Петро Хмільєвський, показуючи на один з перекосених фундаментів, на якому вже закріплено насос.

Цей фундамент осів після дощу. Кричуща технічна безграмотність. Коли рівняли площу під будову, тут поклали чималий пласт свіжого ґрунту. Але цього не врахували і встановили фундамент на проектну глибину. Підходить майстер ділянки Г. Демченко, під началом якого трудилися бетонники.

— Ну, буває, що не доглянеш, — виправдовується він і тут же радить монтажникам: — А ви не поспішайте закріплювати насоси, спершу робіть підводку труб.

Дивно, наче від цього шось зміниться, вирівнюються, перестануть осідати, перекосуватися фундаменти.

Ламають часто тільки тому, що багато робиться будьяк, на око, без виконавчих схем.

З-за того, що не розібралися як слід в кресленнях, в робітникам не була подана відповідна технічна допомога, бригада Василя Кривошеї тричі збирала і розбирала жомовий конвейер. На це було затрачено півтора тижні. Бригадир захворів, конвейер до кінця так і не зібраний, бо частину деталей не знайшли, розгубили.

На безгосподарність натикаєшся всюди. Ось на складі готової продукції забетонували підлогу. Треба було витримати сім-вісім діб, щоб бетон застиг. Але вже через два дні тут курсував гусеничний трактор, тягнучи

за собою вантаж в 5—6 тонн. Бетон частково зруйновано.

Начальник другої промислової ділянки т. Саркісов, як представник гендирядчика — Долинського будівельного управління, дав вказівку розібрати колію козлового крана «К-183», яким користувався супрядник — Київське будівельно-монтажне управління № 25. З цього приводу між Саркісовим і майстром будівельно-монтажного управління комсомольцем Віталієм Кулінченком відбулася словесна перепалка.

— Кінець кінець ми не здали вам колію по акту. Отже, претензії безпідставні, — заявив Саркісов. — І тільки тому, що немає акта, ви ставите нам палиці в колеса? — запитує Кулінченко.

— А ви не ставите? Чому досі не звільнили від обладнання майданчик на складі цукру, де нам треба проводити бетонні роботи?

Нарешті розгніваний Саркісов говорить:

— І далі будемо вам пакостити.

Кому, за що пакостити? Адже йдеться не про приватну справу, а державну.

Подібні витівки, безгосподарність, відсутність контролю, належної організації праці дорого обходяться будівництву. Тільки за дев'ять місяців цього року Долинське БУ завдало державі збитків на суму 123 тисячі карбованців. Знають про це начальники управління т. Зайцев, та всі ті, хто відповідає за стан справ на будові. А як реагують?

«Помилко, як висловився головний інженер Г. Т. Єфименко, — не зменшується, а збільшується».

На деяких житлових об'єктах перевитрачено до 12 тисяч карбованців. Місяць тому начальника житлової ділянки т. Кузьменка звільнили з роботи, бо далі, як кажуть, нікуди. Спорудження дитсадка припинилося на стропилах. Ні підлоги, ні вікон, ні дверей, а перевитрати вже становлять 10.450 карбованців. І так скрізь, куди не ткнешся. Кузьменка звільнили, як технічного неука і керівника. І все. А хто ж відповідатиме за безчинства, за тих, наприклад, 13 кубометрів деревини, що невідомо куди зникли з житлової ділянки? Будова спить? Або яким чином «замокли» шість тонн цементу, відпущених на спорудження греблі для водосховища?..

Один за одним звільнюються, розраховуються ті, хто не справився з роботою, нашкодив.

— За останні два тижні змінилося чотири начальника ділянки, — констатує головний інженер Г. Т. Єфименко, який сам працює тут всього місяць.

Плинність кадрів — хронічна хвороба будови. На спорудженні адміністративного корпусу змінилося 17 майстрів. А толку з цього? Навіть розмірів будинку не дотримано. Спробуй знайди винного!

У всьому цьому давно б пора розібратися керівникам Кіровоградського тресту «Цукробуд» і слідчим органам прокуратури.

С. ВОЗНЮК,
спецкор «Молодого комунара».

П'ЯТЬ років тому після закінчення 10 класу прийшла на Кіровоградську меблеву фабрику комсомолка Ніна Гарбузова. Тут вона здобула професію свердлувальника, тут прийшли до неї виробничі успіхи.

Ставши на трудову вахту на честь наступного Пленуму ЦК КПРС, Ніна виконує свої виробничі завдання на 104 процента.

На знімку: Ніна ГАРБУЗОВА.
Фото М. САВКУНОВА.

УДАРНА СИЛА НАШОЇ АРМІЇ

БАГАТО славних сторінок вписано в історію нашої Батьківщини. І серед них — яскрава і незабутня, що розповідає про доблесть радянських артилеристів.

20 років тому, 19 листопада 1942 р., на безкраїх просторах біля Волгограда почався переможний контраступ радянських військ Південно-Західного і Донського фронтів. Його почали могутніми, нищівними ударами наші артилеристи, які обрушили на голову гітлерівців суцільний шквал вогню, що кришив і знищував укріплення, техніку і живу силу ворога. В цьому наступі була вщент розбита 300-тисячна гітлерівська армія. Битва на Волзі стала переламним моментом у Великій Вітчизняній війні — вона означала кінець найтяжчого і найнебезпечнішого для народів Радянського Союзу періоду. Наші героїчні війська пішли на захід, визволяючи рідну землю від німецько-фашистських загарбників.

В ті грізні дні вся країна відмічала велике значення артилерії, як головної ударної сили Радянської Армії. Пам'ятний день 19 листопада — день початку безприкладної битви Радянський уряд в 1944 р. і вирішив назвати Днем артилерії. Він став святом радянських артилеристів, вчених, конструкторів, техніків і робітників артилерійської і ракетної промисловості, які створюють могутнє вітчизняне озброєння, святом всього радянського народу.

Радянська артилерія народилася, міцніла і мужніла в роки громадянської війни. Почавши свій славетний бойовий шлях з батарей, які стали на бік революції в жовтневі дні 1917 р., вона як складова частина Збройних сил соціалістичної держави розвивалась разом з усією Радянською Армією.

Велика Вітчизняна війна була суворим випробуванням для радянського народу, перевіркою бойової могутності

соціалістичної держави і її Збройних сил. На всіх етапах битв Великої Вітчизняної війни радянська артилерія була грозою для ворогів. У боях під Шаулем і Рингою, Луцьком і Новоград-Волинським уже в перші тижні війни було знищено понад 400 танків ворога. В битві за Москву загальне число спалених танків досягло півтори тисячі.

Видатну роль відіграла радянська артилерія під час оборони міст-героїв — Ленінграда, Севастополя і Одеси, в битвах на Середньому Дону і Нижній Волзі, в Будапешті і Берліні. Можна без перебільшення сказати, що в успіху Берлінської операції вирішальну роль відіграла артилерія. Тільки з нашого боку в цій найбільшій в історії воєнній битві брали участь понад 41 тисяча гармат. На кожному кілометрі фронту стояло 250—300 гармат. Особливо відзначилась у Великій Вітчизняній війні реактивна артилерія.

Давно відлунали бої. Але в серці народу живуть імена героїв-артилеристів, які виявили безприкладну мужність, відвагу, високу бойову майстерність. У вестибюлі Сумського Червонопрапорного артилерійського технічного училища висить дошка, на якій золотими літерами викарбовані імена героїв-вихованців. І серед них — «Петров Василь Степанович».

...Йшли заперкли бої за Дніпро. Дивізіон капітана Петрова першим форсував річку Сула, забезпечивши переправу головних сил. Відбиваючи одну з контратак, воїни дивізіону підбили 7 танків і знищили до двох рот піхоти ворога. Захопившись боєм, вони не помітили, як рота автоматників противника скритно підійшла до їх вогневих позицій. За команду Петрова частина гармат відкрила вогонь по гітлерівцях, а сам командир повів в атаку артилеристів, не зайнятих біля гармат. Лише

жалюгідним решткам автоматників вдалося сховатись в лісі.

Переслідуючи ворога, наші частини підійшли до Дніпра. Петров замінив командира полку, який вивів із строю, першим переправив підрозділ на другий берег і зайняв бойову позицію, зустрів ворога нищівним вогнем. Під час контратаки він став біля гармати, обслуга якої вийшла з строю, і підбив самохідну гармату. За цей подвиг він удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Осколками снаряда відважного артилериста було тяжко поранено. В госпіталі йому ампутували обидві руки. Боець без рук залишився в строю. Безстрашно бився він на Одері, де із своїми бійцями знищив 9 танків і більше 300 гітлерівців. Друга Зірка Героя прикрасила його груди. Двічі Герой Радянського Союзу В. С. Петров і нині в строю, він вчить молодих бійців, передає їм свій бойовий досвід.

Не перелічити героїчних подвигів, вписаних у літопис Великої Вітчизняної війни. Батьківщина високо оцінила масовий героїзм, бойові заслуги радянських артилеристів — понад 1.800 чоловік удостоєні звання Героя Радянського Союзу, 600 тисяч нагороджено орденами і медалями, понад 800 бойових знамен артилерійських частин увічані орденами.

Нинішнє покоління бійців — гідні спадкоємці безприкладних подвигів фронтівців. Вони вчать у них мужності, відваги, майстерності, в ратному труді примножують бойові традиції своїх старших товаришів, прагнуть бути такими ж стійкими, безстрашними захисниками Батьківщини.

Артилерія — це коліска наймогутнішого роду військ — ракетного, це насаперед ракетна техніка, створена радянськими вченими і конструкторами. Наші міжконтинентальні ракети здатні

донести ядерний заряд нищівної сили в будь-яку точку земної кулі. Яскраве свідчення цього — безприкладний багатодобовий груповий політ небесних братів — А. Ніколаєва і П. Поповича, недавні успішні запуски нового варіанту багатоступінчастої ракети-носія для космічних об'єктів у район центральної частини Тихого океану на відстань понад 12 тисяч кілометрів. Нас радують і польоти ракетноносців — цієї потужної небесної артилерії.

Наші воїни відчувають законну гордість і відповідальність за могутню техніку, яку їм вручив народ. Вона в надійних руках і знищить будь-якого агресора, якщо він спробує зазіхнути на священну радянську землю, на миру працю будівників комунізму.

І. КРЕСТОВСЬКИЙ,
підполковник запасу.

Молоденька миловидна дівчина заходить до палати і в ній одразу наче світлішає. Обляччя хворих ясніють — Оля прийшла. Її зустрічають посмісками, добрими поглядами. Кожному хочеться, щоб дівчина підійшла до його ліжка. І вона нікого не обмане, для всіх у неї вистачає ніжності, теплоти.
В будь-який час, навіть у вілні від чергування години, Оля викликають до лікарні. Вона допомагає хірургові проводити операції.
На знімку: операційна сестра Олександрійського районної лікарні комсомолка Ольга КРЮГЕР.
Фотоз. В. ЗАЙКІНА.

„ВИ ПОСТУПИЛИ, ЯК СПРАВЖНІ КОМСОМОЛЬЦІ!“

відповідають читачі газети
Таїсі КРАШТАН

ДЗЕРКАЛО ДУШІ

«По радіо ми почули схвильований голос голови артілі М. М. Губанова. В літньому таборі села Завадівки знаходились під проливним дощем телята. Вони могли загинути. Голова колгоспу звертався до всіх комуністів, до всіх жителів села з проханням допомогти врятувати телят...»

Цей заклик почули студенти педінституту, які допомагали колгоспникам збирати кукурудзу. Восемьоро з них не могли залишитись далі в теплій хаті і пішли рятувати телят. А наступного дня ті, що залишились байдужими до тривожного повідомлення, почали ображати своїх подруг, які пішли рятувати колгоспний молодняк, обзиваючи їх ехидно «патріотами».

Про це писала у своєму листі до редакції студентка Таїса Краштан. Лист надруковано в нашій газеті 31 жовтня 1962 року. На нього редакція одержала багато відгуків. Частина з них ми публікуємо в сьогоднішньому номері газети.

ДОРОЖІТЬ СОВІСТЮ

ХОЧУ звернутись до майбутніх педагогів Таїси Краштан та її товаришів.

Ви, Таїсо, семеро ваших подруг, Іван Кононенко зробили правильно, відгукнувшись на заклик іти рятувати телят. Ви не побоялись проливного дощу, темряви ночі. Та, власне, про це ви й не думали.

Так роблять лише комсомольці і молодь, які вмінють цінувати працю колгоспників. Не сумуйте, що ви запізнились, а молодняк врятували без вас. Зате у вас ніколи не запізнюється совість, ваш обов'язок комсомольця, і ви зможете завжди зробити щось хороше людям.

А на тих, хто підсміюється над вами, не звертайте уваги. Вони з часом зрозуміють вас.

Я ніколи не думала про те, що люди, яким з часом довіряють вчити і виховувати дітей, з таким холодком ставляться до праці трудівників колгоспу. Я б радила їм (шкода, не знаю їх прізвищ) прочитати лист знатної ланкової з Житомирщини Надії Гриньорівни Заглади «Дорожить чесно хлібороба». Сподіваюся, що тоді іншими очима глянуть вони на працю колгоспників.

Вам, Таїсо, і вашим подругам бажано відмінних успіхів у навчанні і всього найкращого в житті.

Світлана ПЕТРЕНКО,
бібліотекар.
с. Пролетарка
Олександрійського району.

Шановна Таїсо, твої подруги і комсомолец з Новокиївки Іван Кононенко! Ви навіть і не уявляєте собі як правильно і хороше ви зробили, що пішли в ніч темній, під проливним дощем рятувати колгоспний молодняк від загибелі. Знаю, не заради слави ви бігли у Завадівку. Так підказали ваші серця, ваша совість. Я ніби наяву бачу вас, дорозі дівчата, посішаючих на допомогу, мокрих до останньої нитки, заплідених грязюкою, зморених, але з єдиною думкою: «Скоріше... Скоріше... Там потрібна наша допомога...»

Нехай ви не встигли прийти вчасно, але те, що ви не залишились байдужими в тяжку хвилину, ставить вас нарівні з Галею Крашук і Володеєм Сахо з колгоспу ім. XIX з'їзду КПРС Олександрійського району, героїчний вчинок яких Батьківщина високо оцінила. А якими жалюгідними людьми показали себе ті, що насміхались з вашого

вчинку, ображали вас. Іх байдужість до звернення голови колгоспу, до маленьких беззахисних тварин, цинічне ставлення до вашого хорошого вчинку — це дзеркало їх душі. І нерідко буває, що подібні люди залишаються байдужими в годину тяжких життєвих випробувань не тільки свого товариша, але і Батьківщини. Так-так, саме Батьківщини. Адже з маленького починається велике.

І не зрозуміло мені, Таїсо, чому ви не захотіли назвати їх прізвищ у своєму листі? Невже пожаліли їх? Не потрібні! Такіх нічого жаліти! Іх треба виводити на чисту воду, щоб ніколи більше їм не завидилось ображати хороших чесних людей. А я впевнений, що на вашій стороні більшість.

Олександр ГУДИМ,
секретар комсомольської організації цеху металоконструкцій ремонтно-механічного заводу.
м. Кремгес.

РЯДКИ З ЛИСТІВ

ТАІСО! Ти зі своїми подругами поступила, як справжній комсомолка. Ви виконали обов'язок члена ВЛКСМ — йти туди, де важче. Ваш вчинок гідний наслідування.

Сором і ганьба тим, хто вас образив.

Віра САВЧЕНКО,
учениця 10 класу Високобайрацької середньої школи Кіровоградського району.

ВОНИ поступили правильно. А ті, хто ехидно кидав слова «патріоти», певно, турбують лише про себе. В своєму житті вони ще не бачили трудючих і не розуміють самого життя. Як же вони виховуватимуть дітей? Раджу їм ще й ще раз вчитатись в рядки морального кодексу будівника комунізму.

М. ПОПРУГА.
м. Кремгес.

ПРОЧИТАВШИ листа Таїси Краштан, мені стало образливо. Образливо за те,

що Таїса і ті семеро, що пішли з нею в негодю рятувати колгоспний молодняк, помилувалися у своїх товаришах, у їх совісті.

Ви, дівчата, дуже правильно зробили. Так поступили би кожен справжній комсомолец. А ті, хто сміявся з вас і ображав, повинен обдумати свої невірні дії і вибачитись перед всьмірною подруг.

В подібному випадку я зробила б так само, як восьмеро студенток з педагогічного інституту.

Ольга СВЯРИЧ,
доярка колгоспу імені Дмитрова Бобринського району, член КПРС.

ніть. Іх благородний вчинок свідчить про те, як дорого їм честь радянського студента, комсомольця.

Обурюють мене ті люди, які, почувши про небезпеку, спокійно залишились у теплій хаті. Не дорожать вони добром народним, не турбують про його збереження. І я вважаю, що такими не місце у комсомолі. Вони — мішани.

Григорій ЧЕХ,
ветфельдшер артілі імені Жданова Новогеорگیївського району, народний дружинник.
ЧЕ РОЗУМІЮ, чому дівчат, які бажали врятувати колгоспних телят, називали «патріотами»? Добре, що молодняк було врятовано до їх приходу. Але могло б трапитись й інакше. Тоді кому, як не нашій молоді, була б ганьба за те, що на її очах загинуло наше спільне.

НАС — МІЛЬЙОНИ

Я УВАЖНО прочитав у нашій молодіжній газеті лист Таїси Краштан, де вона пише про те, як студенти однієї групи по-різному сприйняли заклик голови колгоспу допомогти врятувати телят. І ненароком згадались мені часи, коли я працював на будівництві в Краснодарському краї.

... Глуха травнева ніч 1960 року. Тиша. І раптом, як грім серед ясного неба, повідомлення: котлован гідроузлу в небезпеці! В ньому ще не були завершені роботи. Від води він був відгороджений земляним насипом. Навесні вода почала підійматись все вище й вище і ось-ось затопить котлован.

За півгодини ми всі були на місці небезпеки. Кожен хапав, що під руку потрапляло — відро, ящик, мішок. Носили землю, каміння, нарощували насип. Тут же прибули механізатори. Бій зі стихією тривав до ранку. Повертались додому стомлені. Але радісно і тепло на душі від усвідомлення виконаного обов'язку.

Пам'ятається весна 1961 року. Серед ночі нам повідомили, що річка Кан розлилась і затоплює село Ільїнку. Ми, не роздумуючи, кинулись рятувати майно, людей. Обійшлося без жертв. Особливо відзначились у цьому двобій з стихією наші земляки тт. Горзенко, Миценко з Маловисківського району.

Дивує, що деякі однокурсники Таїси, залишившись байдужими до закликів йти рятувати телят, набрались нахабства насміхатись з людей, які поступили, як подобає справжнім комсомольцями.

М. КОНСТАНТИНОВ,
ударник комуністичної праці, учень кооперативного технікуму,
м. Кіровоград.

КОЛИ ВЕРСТАВСЯ НОМЕР...

Вчора, коли верстася номер газети, в редакції пролунав телефонний дзвінок.

Секретар комітету ЛКСМУ Кіровоградського педагогічного інституту А. Ніщою повідомив, що в студентській групі, де навчається Таїса Краштан і її товариші, відбулись бурхливі комсомольські збори. На них обговорювався лист, надрукований у нашій газеті. На зборах виступили майже всі присутні студенти групи. Марія Алмосова, Галина Солодка, Світлана Міклашевська, Анастасія Татаренко, Віталій Демченко схвалили вчинок всьмірки подруг. Всі вони визнали, що не праві, поступили необдуманно, не по-товариському, не по-комсомольському. Своєю ганебною поведінкою вони суворо засудили і запевнили, що скрізь і завдяки високо нестинуть звання члена ВЛКСМ, дорожитимуть честю радянського студента.

НАРОДНІ ТАЛАНТИ

ПРИЄМНЕ враження справляє виставка самодіяльних художників, яка відкрилася 3 листопада 1962 року в приміщенні кінотеатру «Мир».

Виставлені твори належать людям, які в більшій мірі безпосередньо не зв'язані з мистецтвом, або не мають спеціальної художньої освіти. Цього року виставка за кількістю експонатів децю бідніша, ніж у минулі роки. Проте це компенсується більшою кількістю робіт Л. Бондаря, М. Патокіна, І. Зубцова, А. Бондаренка та інших.

Вражає й те, що серед експонатів з'явилися нові види мистецтва. Йдеться про художню різьбу по дереву. Тонко, ажурно, з вигумкою виконані шкатулки М. Танніна (обласна станція юних техніків).

Поруч з плакатами Р. Кучурака, підготовлених до ХХІІ з'їзду партії та до виборів 18 березня 1962 року, теплим етюдом Криму А. Бондаренка чільне місце зайняв зі смаком оздоблений фарфоровий посуд Г. Плісової та цікаві орнаменти І. Марталогі, виконані в стилі закарпатських різьбярів.

Характерна риса цього роїчної виставки — пошуки художниками нових форм, оригінальності. Правда, не всім це поки що вдається. Так, В. Білоус з Кіровограда захопився в деякій мірі невиправдану технікою пастозного, навіть нагрозомовного маза. Нижче своїх можливостей виглядає на виставці експозиція, безумовно, здібною В. Констанді.

З любов'ю і майстерністю написані акварелі М. Патокіна з Новогеорґійського району. Довго не хочеться відривати погляд від чудової патокінської весни і золотої, усипаної листям, осені. Прекрасні олійні етюди І. Зубцова з Новогеорґійського району. Здебільшого витримані в приємній сірій гамі, вони ніжно передають чарівність і спокій прищуклої природи.

Дивує інше — безлюдність виставки. Немає тих поживлених купок людей, які обговорюють роботи художників, діляться своїми враженнями, бо тепер на виставку без квитка в кінотеатр не потрапиш. А шкода!

А. МИХЛІК.

У «МОЛОДОМУ КОМУНАРІ» за 7 жовтня було надруковано критичну кореспонденцію «А ви читали накази, т. Курзов?». В ній йшлося про незадовільну постановку виробничої гімнастики на заводі «Червона зірка». Секретар партійного комітету заводу В. Тюренок повідомив редакції, що кореспонденцію обговорено, критику визнано правильною. Головного інженера т. Курзова, начальника цехів та голову спортивного клубу «Зірка» В. Твердоступа зобов'язано на протязі кількох днів налагодити проведення фізкультурних пауз в цехах.

Як бачимо, статтю обговорено на заводі майже через три тижні з дня її виходу в світ. Це — ще одне підтвердження того, що керівництво підприємства дивиться на виробничу гімнастику крізь пальці. Пора б вже від розмов перейти до діла. Адже про байдуже ставлення начальників цехів до дорогіших «п'ятихвилинок» йшлося і на недавній комсомольській конференції заводу.

Коли ж все-таки робітники матимуть можливість посправжньому займатися виробничою гімнастикою?

КРУТІ гвинтові сходи йдуть все вище і вище під купол блокувальної дзвіниці над входом до Софійського заповідника. На одній з дверей у тісну проході — білий аркушин з написом: «Лабораторія реставрації настінного живопису Софійського собору». Коли б моя воля, то я замінив би цей напис іншим, лаконічнішим: «Тут лікують фрески». Він більше відповідав би дійсності.

Фрески — древній розпис стін Софійського собору в Києві «хворіють» на багато хвороб, викликаних старістю. Ім же понад 900 років! І лише завдяки реставраторам тисячі відбудованих собору можуть милуватися надзвичайно цінним стародавнім розписом. Розкриті (очиснені від пізніших записів) і реставровано понад два тисячі квадратних метрів древніх фресок, близько 600 різних зображень. Реставровано також 156 квадратних метрів мозаїки. Виконані чудовими, невідомими майстрами, живописні листів друге життя. В древніх мозаїках і фресках крізь капіючі форми яскраво проглядає любов до краси, видно риси далекого реального життя.

«Лікарі» — реставратори одягнуті не в білі, а в сині халати. Але їхня термінологія нагадує медицину: аналіз, компрес, зона, ін'єкція. Та й приміщення лабораторії схоже на маленьку операційну з яскравим пучком світла над столами, з безліччю пробірок, з мікроскопами, блискучими скальпелями та іншими інструментами.

Ольга Федорівна Плющ, тепер виконує обов'язки завідуючої лабораторією. Вона кандидат технічних наук, прекрасний майстер-реставратор. Її кабінет, що був колись чернечою келією, заставлений шафами з десятками акуратних томів та альбомів.

ІМЕННИКОВІ — 162 РОКИ

МОХАММЕД бен Хаї, житель Танжера (Марокко), відсвяткував своє 162-річчя в тісному колі сім'ї, що складається з 35 дітей.

— Тут копії звітів про нашу роботу, — говорить Ольга Федорівна. — Лабораторія створена понад 10 років тому. Перед нами було поставлено завдання — реставрувати надзвичайно цінний настінний живопис Софійського собору — видатного твору древньоруського зодчества. Перш ніж приступити до цього, ми розробили свою методику, техніку і технологію реставрації. Керував цим найстарішим реставратор Л. П. Калиниченко.

Тут же дізнаємося про те, як старанно реставратори обслідують об'єкт: встановлюють ушкодження штукатурної основи, роблять аналіз штукатурки, з допомогою зондування (розкриття маленьких ділянок стінок) знаходять місця деревної фрески, приховані під шарами дальшого запису. Потім роблять численні фотографії. Нарешті, всі види ушкодження наносяться на спеціальну карту. Коли я дізнався про все це, мені знову захотілося порівняти реставраторів з лікарями, які перш, ніж лікувати, повинні встановити точний діагноз.

Хочеться згадати про те, як проводилися реставраційні роботи до революції. У першій половині ХІХ століття було вирішено реставрувати древні фрески Софії. Цар Микола І розпорядився провести ці роботи в найкращий строк. І ось молододосвідчені майстри за кілька місяців «реставрували» центральну частину собору. Яглили отці церкви на відкриті фрески, і здалося їм, що суворий і простий древній живопис не досить величний, що він не відповідає помпезності богослужіння в соборі. Церковні служки розпорядилися «оновити» фрески. І чудові твори древньоруського мистецтва були грубо замальовані яскравими олійними фарбами.

Ольга Федорівна докладно розповіла, як розчищують тепер фрески від пізніх олійних записів. Після зондування на ділянку, де передбачається наявність фрески, накладається компрес, просочений спеціальним розчином, створеним у лабораторії. До речі, для розкриття древнього живопису з-під олійного запису українські реставратори вперше стали застосовувати органічні суміші розчинників, а не аміачні розчини і розчини каустичної соди, від яких фрески втрачають свою соковитість. Після того, як компрес знято, реставратори обережно, скальпелем та іншими інструментами знімають нашарування, обробляють фреску різними розчинами, щоб звільнити її від поверхового забруднення і від солей.

Дуже важливо визначити, чи нема в штукатурці водорозчинних солей, які можуть виявитися на поверхні фрески і зіпсувати її. Всього за час реставрації було зроблено більше п'яти тисяч хімічних аналізів. Скріплюючий розчин, створений на основі смол, нагнітався через невеликий отвір у ті місця, де штукатурка відшарувалась. Це і називається ін'єкцією. Потім до аварійної ділянки підводився спеціальний прес.

Фреска «консервується» в тому вигляді, в якому вона розкрита. Там, де вона втрачена, зазначають рисунки ХVІІ і ХVІІІ століть, якщо вони мають значення для історії, відокремлюючи їх від древнього живопису тоненькою білою смужкою. Те, що не має художньої чи історичної цінності і не відповідає первісному декору собору, зафарбовують нейтральним тоном.

Ольга Федорівна показує найцікавіші фрески. Величезну художню цінність являють мозаїки алтаря і купола, численні композиції, що вкривають стіни і склепіння собору. Їх відродили київські майстри Л. П. Калиниченко, Е. С. Мамольт, А. Ф. Єрмо, В. І. Бабюк, Л. Г. Тоцький, П. Я. Релько та інші. Незабаром реставратори залишать собор. Але багато років люди з вдячністю згадуватимуть майстрів, які відкрили для них прекрасне древнє мистецтво в його первісному вигляді.

В. МИХАЛЬЧЕНКО, кореспондент РТАУ. м. Київ.

Героїзм радянських

людей

24 КІЛОМЕТРИ З НЕРОЗКРИТИМ ПАРАШУТОМ

1 листопада серійний вітчизняний аеростат «Волга» піднявся в стратосферу на висоту понад 25 кілометрів. На його борту були два пілоти-парашутисти, полковник Петро Долгов і майор Євген Андрєєв, які віддали завдання зробити стрибок з глибокої стратосфери на землю.

Але тільки один з них — Євген Андрєєв зміг розповісти про подробиці героїчного польоту. Непередбачений випадок на початку стрибка був для Петра Долзова фатальним. Він не повернувся на землю живим.

Ось розповідь про цей подвиг Євгенія Андрєєва: «...7 г. 44 хв. Старт. Повільно плыве вгору наша «Волга». Через дві з лишком години набір висоти припинився. Приймаємо наказ: «Виконуйте завдання». Висота — 25.458 метрів.

Через кілька секунд з моїх очей уже зник наш корабель. Лечу з швидкістю близько 900 кілометрів на годину. Лечу на спину. Не дуже зручно, не видно перед собою землі, але зате не обмерзає скло в гермошоломі. Температура зустричного потоку повітря мінує 60 градусів. Та ось догожданий сигнал — спирається автоматика і попередила про те, що висота — 1500 метрів. Парашут розкрився на висоті 958 метрів від землі.

Вільний політ Євгена Андрєєва — 24.500 метрів тривав 270 секунд. Цього ще не знає наша планета. (ТАРС).

МАКЛЯРА — ЗГУБНИК РАКА

НЕВЕЛИКЕ дерево з темними зеленими листям поширене в Туркменії. Воно називається макляра-оранжова. На кінець літа на дереві з'являються апельсиноподібні плоди. Дослідження показали, що плоди макляри містять у собі речовини, які згубно впливають на ракові клітини.

СТАРОДАВНІЙ РАЙОН ВИДОБУВАННЯ РУД

СЛІДИ діяльності стародавніх рудокопів і металургів виявлено на території ліщаних пустинь, що прилягають до південного узбережжя озера Балхаш у Казахстані. Серед знахідок — розсини мідних шлаків, залишки глиняних посудин ручного ліплення, уламки окислених руд, з яких провадилась випалка міді. Гадають, що під суцільними пісками цих пустинь поховано стародавній район видобування руд. (РАТАУ).

Редактор П. МАРЧЕНКО.

Кінотеатр «Мир». «ОСТАННІЙ РАУНД». Початок о 9 год. 50 хв. ранку, об 11 год. 30 хв., 1 год. 10 хв., 2 год. 50 хв. дня, 4 год. 50 хв., 6 год. 10 хв., 7 год. 50 хв. та о 9 год. 30 хв. вечора.
Кінотеатр імені Держинського. «ЧАРІВНА КВІТКА». Початок о 9 год. 30 хв. ранку, об 11 год. 10 хв., 12 год. 50 хв., 2 год. 30 хв. та о 4 год. 10 хв. дня, 5 год. 50 хв., 7 год. 30 хв. та 9 год. 10 хв. вечора.
Кінотеатр «Снявель». Для дітей. «ГУСАРСЬКА БАЛІАДА». Початок о 10 год. ранку та 12 год. дня. «НІЧ БЕЗ МІЛОСЕРД'Я». Початок о 2 та 4 год. дня, 6, 8 та 10 год. вечора.
Кінотеатр «Хроніка». Хронікально-документальний фільм «АКУ-АКУ» («ТАЄМНИЦЯ ОСТРОВА ПАХИ»). Демонструється з 10 години ранку до 8 год. 30 хв. вечора. «ДІВОНА ВЕСНА». Початок о 9 год. та 10 год. 30 хв. вечора.

Мандрівка ПО ЦВНІТАРЮ

НИЗКА ЕПІТАФІЙ

БЮРОКРАТОВІ
Тепер спокійно можна спочивати, Ніхто його не потурбує вже — Від клопотів щоденних бюрократа
Смерть-секретарка пильно береже.
Робить їм, правда, нічого обом — Ніхто до них не рветься на прийом.

ДОМОВИНА ДОВША на вершок?..
ХОЛУЄВИ
Він тут снує свої тупі думки: «Хіба такі за морем хробаки? Хіба там так гризуть? Хіба так просто точать? На наших хробаків Там і дивитись не захочуть!»

ЗАТИСКУВАЧЕВІ КРИТИКИ
Він не виносив сміття з хати,
Щоб хтось комусь не мовив щось.
І ось тепер йому лежати У купі сміття довелось.

ПІДОЗРЛИВОМУ
Він хмуро тут лежить і, знай, підозріває,
Що тут усі живі, А мертвих тут немає...

ПЛАЗУНОВІ
Цей плазував на череві і догоджати звив, Начальникові килимом Під ноги слав язик.
Тепер з могили темної Благання шле у світ: «Переверніть, о людоньки, Зі спини на живіт!»

БРЕХУНОВІ
І в спеку, і в мороз Тут всяк сказати вагається: Чи він умер всерйоз, Чи тільки прикидається?

КЛЯУЗНИКОВІ
Отрути й жовчі стільки в нім засохло, Що черв'яки в його труні подохли.

ЗАЗДРІСНИКОВІ
А цей ночами все сичить і свиче,
Хоч вже перетворився на порошок: — Чого могла у сусіда вища

ЛЮБИТЕЛЮ ВКАЗІВОК
У цього лика од досади кисла: Нема в могилі телефону й крісла. А хочеться ж, їй-богу, хоч разок Ще надавати підлеглим вказівок...

ЗАПИС У КНИЗІ ВРАЖЕНЬ
Я не знайшов тут тих, кому імення — люди, хто хлопав у життя із серця чистоту, хто з світу обскривав, немов луску, огуду, прожектором думок розгонив темноту. Я зустрічаю їх щодня у праці й поті — вони йдуть ламать віджиле і старе, вони живуть в простій, земній своїй роботі, і смерть минає їх — вона їх не бере. Ніякі хробаки не можуть розточити ні мислі, ні діла, ні мрії ширий злет — краса їх душ стає красою світу, обличчям міст, материків, планет.

В. СИМОНЕНКО.

Вбивцю покарано

12 серпня жителів Кіровограда облетіла трагічна звістка. В центрі міста о 9 годині вечора сталася вбивство. Від варварського удару ножем загинув робітник ливарного цеху заводу «Сільгоспдеталь» Володимир Ерро. Вбивцею виявився робітник заводу «Червона зірка» сімнадцятирічний Дмитро Коломієць.

Майже три місяці велося слідство. І ось 15 листопада відбувся суд. Приміщення Палацу культури імені Жовтня переповнене. На лаві підсудних — молодий хлопець. Перед ним відкривався широкий і світлий шлях у життя. Працій, вчесь! Але Д. Коломієць цього не захотів. Рано почав випивати, завів знайомства з сумнівними людьми. Пізніше став бешкетувати на вулицях. Дістав 15

днів за дрібне хуліганство. Здавалося б, суворе попередження. Врахуй, вгамуйся... Не вразув. І ось — вбивство. Хтось з «дружків» поскаржився Коломієць на Ерро.
— Добре, порухемиєсь. В той день він у себе дома добре випив, взяв ножа, який сам виготовив на заводі і пішов на вулицю Леніна. Біля «Вареничної» зустрів Ерро.
Зайшли в один з під'їздів по вулиці Луначарського. Звідти Ерро не вийшов. Суд засудив Д. Коломієць до 15 років позбавлення волі. Вирок був зустрінутий присутніми з величезним задоволенням.

Є. ПОЛЯКОВ, робітник заводу «Червона зірка», громадський обвинувач.

НАША АДРЕСА
м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Ми завжди раді бачити вас, друзі, в себе! Редакція працює з 10 години ранку до 6 години вечора.
Телефони редакції: редактора — 56-12, відповідального секретаря — 50-14, відділів — 50-24.
«Молодий комуняр» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ, г. Кіровоград.
Кіровоградська обласна друкарня Ім. Г. М. Димитрова.
БК 00406. Зам. № 7075. Т. 27.000.